

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم باغبانی

خبرنامه

پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

خبرنامه روابط عمومی
۱۴۰۳ سال جهش تولید
با مشارکت مردم

سال دهم - شماره ۱۱۴ - اسفند ۱۴۰۳ - March 2025 - ۲۰ صفحه - ویژه نامه نوروزی

Citrus and Subtropical Fruits Research Center

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

فرارسیدن لیالی پر فیض قدر
شب های نزول آیات گرامی باد.

روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری

فرارسیدن سالروز شهادت حضرت امیرالمومنین امام علی علیه السلام تسلیت باد.

يُمَقَلَّبُ الْعُلُوبُ وَلَا حَوْلَ
يَسْتَبْرِكُ اللَّيْلُ وَلَا نَهْرٌ
يُحْمَلُ الْحَوْلُ وَلَا حَوْلٌ
حَوْلَ حَيْثُ لَمْ يَلْمَسْ حَوْلٌ

پیام رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری به مناسبت فرارسیدن سال نو و ایام ماه مبارک رمضان

عناوین مهمترین خبرها

- پیام رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری به مناسبت فرارسیدن سال نو و ایام ماه مبارک رمضان
- ارتقاء مرتبه علمی دکتر جواد فتاحی مقدم عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری به درجه استادی
- راهکارهای پیشگیری و کاهش خسارت یخبندان در مرکبات توسط عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری
- برگزاری وینار آموزشی و ترویجی با موضوع آشنایی با نظام بازار یابی محصولات کشاورزی
- بررسی مدیریت کاهش مخاطرات تنش‌های سرما در انار با حضور عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در رادیو اقتصاد
- توصیه عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری بر اهمیت نقش تغذیه بهینه بهاره در افزایش عملکرد و کیفیت مرکبات
- توصیه‌های فنی عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری برای مبارزه زمستانه با آفات و بیماری‌های مرکبات
- برگزاری هشتاد و پنجمین کارگروه تخصصی علمی فنی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری
- پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در سال ۱۴۰۳ به روایت تصویر
- سخن پایانی

عکس دسته جمعی یادبود مراسم دهه مبارک فجر ۱۴۰۳

پیام رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری به مناسبت فرارسیدن سال نو و ایام ماه مبارک رمضان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ وَ مَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ، لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ

امسال، حلول سال نو با عطر روح‌نواز ماه مبارک رمضان و شب‌های پرفیض قدر و سالروز شهادت مولای متقیان، حضرت امام علی علیه‌السلام، مظهر عدالت، ایثار و شجاعت مقارن شده است. امیدوارم که همه ما بتوانیم از برکات این ایام پربرکت بهره‌مند شویم و در مسیر بندگی و تقرب به درگاه خداوند منان گام برداریم. در این واپسین لحظات سال، بر خود لازم می‌دانم از زحمات

بی‌دریغ و تلاش‌های صادقانه تمام همکاران گرانقدر در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری و ایستگاه‌های تابعه در طول یک سال گذشته قدردانی نمایم. همت بلند، اخلاص در عمل و کوشش‌های بی‌وقفه شما عزیزان، بی‌تردید نقشی ارزنده در رشد و شکوفایی علمی این مرز و بوم داشته و خواهد داشت.

همچنین، با گرامیداشت یاد و خاطره شهدای والامقام، که جان خود را در راه حق و حقیقت فدا کردند، از حضرت باری تعالی شفای عاجل برای بیماران و رحمت واسعه برای درگذشتگان را مسئلت دارم. امید است که در سایه‌ی الطاف الهی و با عزمی استوار، مسیر دانایی، تلاش و آبادانی را با همت و پشتکار ادامه دهیم.

در پایان، فرا رسیدن سال نو را صمیمانه تبریک عرض می‌نمایم و امیدوارم که با بهره‌گیری از برکات این ماه مبارک، سالی سرشار از سلامتی، موفقیت و معنویت برای شما همکاران ارجمند و خانواده‌های محترمتان رقم بخورد. دعای خالصانه «یا مقلب القلوب و الابصار، یا مدبر اللیل و النهار، یا محول الحول و الاحوال، حولّ حالنا الی أحسن الحال» را بدرقه راهتان می‌کنم و از خداوند منان بهترین‌ها را برایتان آرزو دارم.

سیروس آقاخانزاده

رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

ارتقاء مرتبه علمی دکتر جواد فتاحی مقدم

عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری به درجه استادی

با کمال مسرت ارتقاء آقای دکتر جواد فتاحی مقدم عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی و پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری را به درجه علمی استادی که نشان از تلاش‌ها و شایستگی‌های علمی ایشان است، تبریک و تهنیت عرض نموده، سلامت و تداوم موفقیت‌های علمی ایشان و همه کارکنان پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری را در کسب درجات علمی بالاتر از خداوند متعال خواستاریم.

ارتقاء مرتبه علمی دکتر جواد فتاحی مقدم

عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری به درجه استادی

با کمال مسرت ارتقاء آقای دکتر جواد فتاحی مقدم عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی و پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری را به درجه علمی استادی که نشان از تلاش‌ها و شایستگی‌های علمی ایشان است، تبریک و تهنیت

عرض نموده، سلامت و تداوم موفقیت‌های علمی ایشان و همه کارکنان پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری را در کسب درجات علمی بالاتر از خداوند متعال خواستاریم.

راهکارهای پیشگیری و کاهش خسارت یخبندان در مرکبات توسط عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، دکتر یحیی تاجور عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، در گفتگویی به راهکارهای پیشگیری و کاهش خسارت یخبندان در مرکبات پرداختند.

وی با تاکید بر اهمیت دو مرحله اصلی در این زمینه، گفت: برای دستیابی به این هدف، دو مرحله احداث و مدیریت نگهداری باغ باید مدنظر قرار گیرد. در زمان احداث، باید مکانی با کمترین خطر یخبندان انتخاب

شود. در این زمینه استفاده از داده‌های آب و هوایی ۱۰ تا ۱۵ ساله منطقه و همچنین اطلاعات افراد محلی درباره سوابق یخبندان می‌تواند مورد توجه باشد.

وی افزود: انتخاب ارقام زودرس نیز یکی از راهکارهای مؤثر در پیشگیری است، چرا که میوه این درختان قبل از وقوع یخبندان می‌رسد و از خسارت در امان می‌ماند. همچنین احداث بادشکن در اطراف باغ‌ها یکی دیگر از اقدامات پیشگیرانه محسوب شده که می‌تواند تاثیر قابل توجهی در کاهش خسارت یخبندان انتقالی داشته باشد.

عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری با اشاره به اهمیت تامین نهال سالم در زمان احداث باغ گفت: هرچه نهال‌ها سالم‌تر باشند، رشد بهینه‌تری داشته و لذا در برابر یخبندان، تحمل بیشتری از خود نشان می‌دهند. در نواحی که احتمال ریزش برف وجود دارد، نحوه تربیت درختان نیز اهمیت دارد، به گونه‌ای که با عدم نشست برف روی تاج میتوان از خطر نشست، سنگینی برف و شکستگی شاخه ممانعت نمود. راهکار دیگر برای ممانعت از شکستگی شاخه درختان، استفاده از قیم می‌باشد. وی در ادامه گفت: در نواحی با ریزش برف میتوان در نهالستان‌هایی که نهال‌ها در گلدان تولید می‌شوند، می‌توان با خواباندن نهال‌ها روی زمین و اجازه دادن به نشست برف بر روی آنها، از آسیب یخبندان جلوگیری کرد. برف در این حالت نقش عایق را ایفا نموده و تا زمان ذوب شدن، از نهال‌ها محافظت می‌کند. وی ادامه داد: بهره‌گیری از روش‌هایی همچون بخاری یا پلار باغی، پوشش تاج و پوشش تنه و بکارگیری آبیاری بارانی در زمان وقوع تنش، می‌تواند به کاهش خسارت کمک کند. بکارگیری پلارباغی و آبیاری بارانی در بازه زمانی ساعت ۱۲ شب تا ۶ صبح که دما به کمترین میزان خود می‌رسد، توصیه شده است. البته، تکنولوژی‌های پلار باغی و پوشش بالای تاج نیازمند زیرساخت‌هایی هستند که باید در هنگام احداث باغ مورد توجه قرار گیرند. یکی از آسیب‌های یخبندان در درختان و نهال‌های جوان ترکیب تنه بوده که با استفاده از بستن فوم یا پوشال دور تنه و یا با استفاده از رنگ آمیزی تنه با رنگ سفید محلول در آب، از ترک خوردگی تنه ناشی از یخبندان جلوگیری نمود.

وی در خصوص سایر اقدامات لازم پیش از وقوع یخبندان اظهار داشت: تغذیه مناسب درختان تاثیر بسزایی در افزایش مقاومت آنها در برابر یخبندان دارد. هرچه تغذیه درختان متعادل تر باشد، پایداری آنها در برابر تنش‌های محیطی افزایش می‌یابد. در این میان توجه به تغذیه عناصر پتاسیم و کلسیم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا این دو عنصر نقش کلیدی در تقویت مقاومت درختان در برابر تنش‌های محیطی دارند. نکته قابل توجه اینکه در زمان وقوع تنش، محلول پاشی غذایی و ترکیبات آنتی‌فریز توصیه نمی‌شود، چرا که درختان در این زمان به دلیل دمای پایین، جذب بسیار پایینی داشته‌اند لذا ترکیبات یاد شده نمی‌توانند چندان در مبارزه با یخبندان موثر باشند.

دکتر تاجور افزود: یکی دیگر از نکات مهم، برداشت به موقع محصول است. در صورتی که میوه‌ها قبل از یخبندان چیده شوند، به دلیل تسریع استراحت زمستانه در درختان، احتمال آسیب دیدگی آنها کاهش می‌یابد.

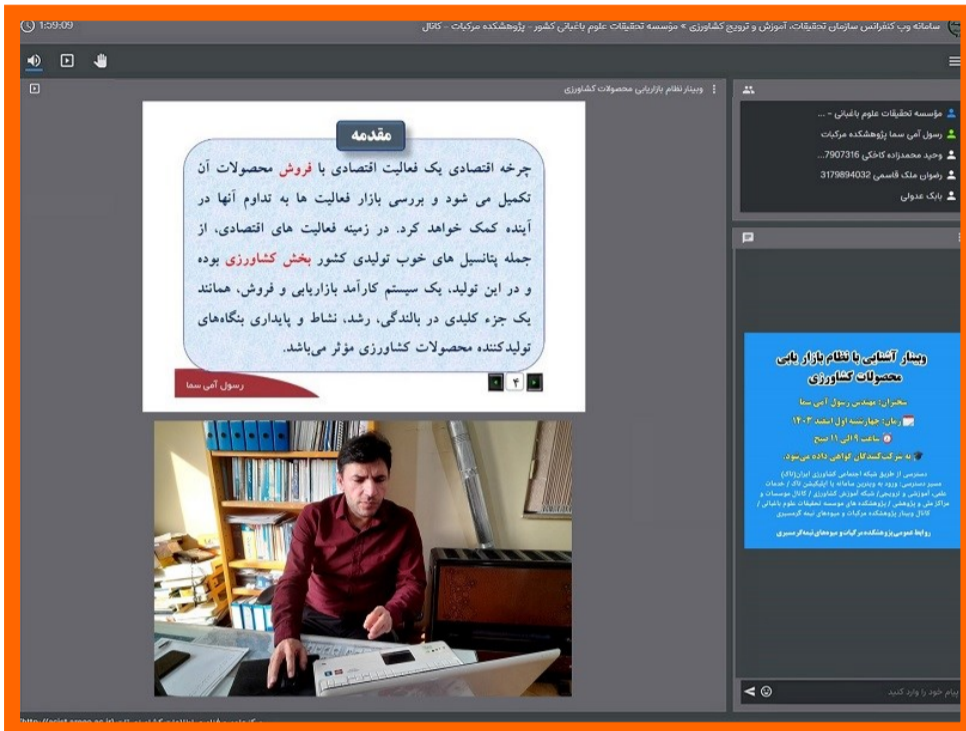
وی با اشاره به زمان مناسب برای انجام شخم و هرس در باغات مرکبات گفت: این اقدامات باید زمانی انجام شود که خطر یخبندان به حداقل رسیده باشد. بر اساس سوابق یخبندان در منطقه شمال کشور، آخرین یخبندان معمولاً در اواخر بهمن رخ می‌دهد. بنابراین، انجام شخم و هرس از نیمه اسفند به بعد برای باغداران توصیه می‌شود.

وی در پایان درباره اقدامات پس از وقوع یخبندان گفت: در بعضی از باغات ممکن است شکستگی شاخه‌ها به دلیل نشست برف اتفاق بیفتد. در این صورت می‌توان شاخه‌های شکسته را در همان زمستان با ابزارهای مناسب حذف کرد. اما سایر شاخه‌ها باید تا بهار باقی بمانند تا با مشخص شدن میزان خشکیدگی آنها اقدام به هرس آنها در فصل بهار نمود. در ادامه اذعان داشتند در درختان آسیب دیده می‌بایست

متناسب با آسیب درختان مصرف کود و سم مدیریت گردد.

برگزاری وبینار آموزشی و ترویجی با موضوع آشنایی با نظام بازار یابی محصولات کشاورزی

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری، در راستای ارتقای دانش و آگاهی کارشناسان و بهره برداران کشاورزی وبینار آموزشی با موضوع آشنایی با نظام بازار یابی محصولات کشاورزی با حضور کارشناسان، باغداران و بهره برداران روز چهارشنبه اول اسفند ۱۴۰۳ به صورت مجازی در پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری برگزار شد.

در این وبینار مهندس رسول آمی سما محقق پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری به تشریح مفاهیم

تئوریک بازاریابی و ارائه مباحث نوین در این حوزه پرداخت. وی با اشاره به ضرورت یک سیستم کارآمد بازاریابی و فروش، نقش این عامل را در رشد، بالندگی، نشاط و پایداری تولیدکنندگان محصولات کشاورزی مورد بررسی قرار داد. وی در ادامه زنجیره ارزش را بر اساس مدل مایکل پورتر معرفی کرده و الگوی پیشنهادی را با در نظر گرفتن فعالیت های پشتیبان تحلیل نمود. در این راستا حلقه های زنجیره ارزش محصولات کشاورزی و مسیرهای مختلف بازاریابی برای محصولات مهم این بخش بررسی شد.

در این وبینار تأکید شد که بخش کشاورزی یکی از ظرفیت های مهم اقتصادی کشور محسوب می شود و برای بهره برداری بهینه از این پتانسیل، ایجاد یک رابطه منظم و پایدار میان تولیدکنندگان و مصرف کنندگان ضروری است.

آمی سما در ادامه گفت: اصطلاح زنجیره ارزش برای نخستین بار توسط مایکل پورتر مطرح شد. بر اساس تعریف وی زنجیره ارزش مجموعه اقداماتی است که در بخش های صنعت، کشاورزی و خدمات به صورت زنجیروار انجام می شود تا برای مشتریان، خلق ارزش یا ارزش افزوده ایجاد کند. در این فرایند، محصولات از حلقه های به هم پیوسته عبور کرده و در هر مرحله، ارزشی به محصول نهایی افزوده می شود.

مباحث ارائه شده در این وبینار بر لزوم بهبود فرآیند بازاریابی، توسعه زنجیره ارزش و افزایش ارزش افزوده محصولات کشاورزی تأکید داشت و راهکارهایی برای تقویت جایگاه این بخش در اقتصاد کشور ارائه شد.

لازم به ذکر است که پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری وبینارهای آموزشی و ترویجی مشابهی را با هدف انتقال نتایج تحقیقات علمی برای بهره برداران و کارشناسان برگزار می کند. این وبینارها فرصتی است برای آشنایی با نوآوری ها و فناوری های جدید در صنعت کشاورزی و محصولات باغی می باشد. علاقه مندان به شرکت در این دوره ها می توانند از طریق ورود به شبکه اجتماعی کشاورزی ایران (تاک) به این برنامه های آموزشی دسترسی پیدا کنند.

بررسی مدیریت کاهش مخاطرات تنش‌های سرما در انار با حضور عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در رادیو اقتصاد

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، دکتر محمدرضا وظیفه‌شناس، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی و پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، در برنامه مجله رادیویی کشاورزی رادیو اقتصاد حضور یافت و درباره مدیریت کاهش مخاطرات تنش‌های سرما در انار گفتگو کرد.

دکتر وظیفه‌شناس در بخشی از سخنان خود گفت: انار میوه‌ای است که مجموعه‌ای از خاصیت‌ها را داراست. این میوه دارای خواص دارویی بوده و از دوران گذشته مورد استفاده قرار می‌گرفته است. در کشور عزیزمان ایران نیز از تمامی قسمت‌های آن، اعم از شاخه، برگ و میوه، به عنوان دارو استفاده می‌شود. انار به دلیل داشتن آنتی‌اکسیدان بالا، دارای ارزش غذایی بسیار بالایی است.

وی افزود: این درخت دارای پتانسیل بالایی در فلات مرکزی ایران و بسیاری از نقاط دیگر کشور است و حتی امروزه در شمال کشور نیز کشت می‌شود، البته به جز استان‌هایی مانند گیلان که شرایط اقلیمی خاصی دارند. اما در فلات مرکزی، مجموعه‌ای از تنش‌های زنده و غیرزنده، از جمله آفات کرم گلوگاه، مگس میوه مدیترانه، چوبخوار و همچنین تنش‌های غیرزنده مانند سرمازدگی، شوری خاک و کاهش کیفیت خاک، مانع از بهره‌وری مطلوب این محصول شده‌اند. در حال حاضر، تولید انار در کشور حدود یک میلیون و دویست هزار تن است، اما مسئله مهم کیفیت محصول است. این‌که آیا ما می‌توانیم اناری با کیفیت بالا تولید کنیم و در زمره کشورهای صادرکننده برتر قرار بگیریم، موضوعی است که باید با مدیریت تنش‌های این میوه مقدس به آن پرداخته شود.

وی درباره مدیریت برداشت انار تصریح کرد: اگر بتوانیم فرآیند برداشت را به درستی مدیریت کنیم، می‌توان کیفیت محصول را افزایش داد. انار در چند مرحله می‌رسد و در زمان برداشت، ممکن است گل‌های اول، دوم و سوم روی درخت وجود داشته باشند. بنابراین، حتی هنگام برداشت، گل‌هایی روی درخت باقی می‌مانند.

همچنین پس از برداشت، مدیریت تغذیه اهمیت ویژه ای دارد. یکی از توصیه های مهم در این زمینه، استفاده از ترکیباتی مانند فروت ست قبل از خزان کامل درختان انار است. در گذشته که زمستان های بسیار سردی داشتیم، کشاورزان کود ها را به صورت دپو در زمین قرار می دادند تا با ورود به زمستان، درخت در خواب کامل باشد. اما اکنون شرایط تغییر کرده است و ما نباید بعد از برداشت، زمین را گرم کنیم یا کود دامی نپوسیده پای درخت بریزیم، زیرا این اقدام باعث فعال شدن مجموعه‌ای از آفات در باغ خواهد شد.

وی ادامه داد: تمامی کوددهی ها باید به بعد از رفع خطر یخبندان زمستانه موکول شوند. نیاز سرمایی انار بین ۲۰۰ تا ۸۰۰ ساعت است که این میزان از آبان تا دی ماه تامین می شود. اما اگر قبل از پایان این دوره، اقداماتی مانند هرس شدید، به ویژه هرس سبز یا حذف شاخه های زنده یا افزودن بیش از حد کودهای دامی، خصوصا کود گوسفندی که گرمای بالایی دارد انجام شود، درخت بیدار شده و این بیداری همزمان با ظهور سرماهای بهاره خواهد بود که بسیار خطرناک است.

وی با تاکید بر اهمیت شناخت منطقه و خاک، افزود: درختان انار مانند سایر درختان خزان کننده، نیاز به مدیریت علمی دارند. بنابراین شناخت خاک، آزمایش و آنالیز آن و برنامه ریزی بر اساس شرایط منطقه ضروری است. کودهای دامی باید پس از رفع خطر یخبندان استفاده شوند، که این زمان بسته به منطقه ممکن است از ۸ بهمن تا ۱۵ اسفند متغیر باشد. برای احداث باغات انار، سالانه ۳۰ تن کود دامی پوسیده در هکتار استفاده می شود و برای باغات بارده این میزان حدود ۱۰ تن در هکتار است. به همراه این کودها برخی کودهای شیمیایی نیز مصرف می شوند، به طوریکه برای هر درخت بین ۳۰ تا ۵۰ کیلوگرم کود در سایه‌انداز درخت بکار می رود.

وی همچنین درباره تاثیر کیفیت آب آبیاری بر رشد درختان انار گفت: گاهی اوقات آب مورد استفاده دارای شوری یا بی کربنات بالا است، که این امر بر رشد درخت تاثیر منفی می گذارد. برای مثال در منطقه‌ای باغداری با مدیریت صحیح کوددهی، در اوایل فصل رشد نتایج خوبی مشاهده کرد، اما در اواسط تابستان با زرد شدن برگ ها مواجه شد. بررسی ها نشان داد که علت این مشکل بی کربنات بالای آب آبیاری بوده است. این فرد با تغییر روش آبیاری از غرقابی به تحت فشار قصد داشت راندمان آب را افزایش دهد، اما از آنجاکه آب دارای بی کربنات بالا بود و گردش مناسب در خاک نداشت موجب بروز مشکلاتی شد. ایشان تاکید کردند که انجام آزمایش های آب، برگ و خاک، همراه با رعایت اصول مدیریت بهینه تغذیه و آبیاری، می تواند بهبود کیفیت تولید انار را به همراه داشته و جایگاه ایران را در صادرات این محصول استراتژیک ارتقا دهد.

توصیه عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری بر اهمیت نقش تغذیه بهینه بهاره در افزایش عملکرد و کیفیت مرکبات

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، دکتر طاهره رئیسی عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در گفتگویی به تغذیه بهاره درختان مرکبات پرداختند.

وی اظهار داشت: تغذیه بهاره مرکبات یکی از مهمترین مراحل تغذیه ای این درختان می باشد. در فصل بهار، طی مراحل تشکیل میوه، زمان ریزش گل و میوه، می توان با تمهیداتی مقدار تشکیل میوه و عملکرد را افزایش داد. اگرچه شرایط تغذیه ای درخت در مراحل نهایی نمو میوه نیز بر اندازه و کیفیت میوه مؤثر است، اما مراحل گلدهی و تشکیل میوه در

مرکبات، که نیاز غذایی در این دوره ها بالاست، مقارن با زمان هایی است که دمای خاک پایین می باشد. در چنین شرایطی، فعالیت ریشه محدود بوده و جذب عناصر غذایی از خاک کاهش می یابد. بنابراین، محلول پاشی کودهای حاوی نیتروژن قبل و بعد از شکوفه دهی می تواند به کاهش مشکلات ناشی از فعالیت پایین ریشه در این زمان کمک کند.

دکتر رئیسی در ادامه افزود: مهمترین عناصر غذایی مورد نیاز در فصل بهار برای مرکبات، نیتروژن، فسفر، پتاسیم، منیزیم، کلسیم، روی و منگنز می باشند. به طور کلی مقدار ۵۰۰ الی ۶۰۰ گرم نیتروژن برای هر درخت بالغ و بارور مرکبات کافی بوده که توصیه می شود بیش از ۶۵ درصد این مقدار نیتروژن تا اوایل تیرماه به صورت تقسیط حداقل طی سه مرحله مصرف شود. یکی دیگر از عناصر مورد نیاز در کوددهی بهاره فسفر می باشد. زمان اصلی استفاده از کود فسفر در باغات مرکبات، فروردین ماه می باشد. توجه شود که کود فسفر در باغات مرکبات فقط در شرایطی استفاده می شود که کمبود فسفر در باغ مرکبات بر اساس آزمون خاک تشخیص داده شده باشد.

وی در ادامه به اهمیت پتاسیم در تغذیه مرکبات اشاره کرد و گفت: اندازه میوه مرکبات تحت تاثیر کاربرد کود پتاسیمی قرار دارد. مقدار مورد نیاز از کود سولفات پتاسیم بسته به عملکرد و آزمون خاک و برگ در هر باغ، به طور متوسط بین ۵۰۰ الی ۱۰۰۰ گرم برای هر درخت است. زمان کاربرد بخش اصلی این کود جهت رسیدن به عملکرد بهینه، بر اساس بازدید باغ و مشاهده عملکرد و وضعیت اندازه میوه ها، به صورت تقسیط از اواخر اردیبهشت تا اواخر تیرماه خواهد بود.

عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری با اشاره به کمبود منیزیم در بسیاری از باغات مرکبات گفت: یکی از مشکلات شایع تغذیه ای در باغات مرکبات، کمبود منیزیم است. مقدار مصرفی کود سولفات منیزیم، بسته به عملکرد و آزمون خاک و برگ، بین ۲۰۰ الی ۴۰۰ گرم برای هر درخت تعیین می شود و زمان کاربرد آن به صورت تقسیط، از اواسط خرداد، همزمان با مصرف کود پتاسیم خواهد بود.

وی در پایان با تاکید بر اهمیت عناصر ریزمغذی گفت: در صورت ظهور علائم کمبود عناصر ریزمغذی در باغ مرکبات و برای بهبود کیفیت میوه، محلول پاشی یا کودآبیاری عناصر ریزمغذی شامل روی و منگنز در فصل بهار توصیه می شود. همچنین، با توجه به نقش مهم پتاسیم و کلسیم در تقسیم سلولی و تحمل گیاه در برابر تنش های محیطی، پیشنهاد می شود محلول پاشی پتاسیم از منبع نترات پتاسیم و کلسیم از منبع نترات کلسیم، به طور مجزا در مرحله شکوفه دهی به صورت مه پاش و در مرحله تشکیل میوه انجام شود.

توصیه های فنی عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری برای مبارزه زمستانه با آفات و بیماری های مرکبات

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری، دکتر اسماعیل غلامیان عضو هیات علمی این پژوهشکده در مصاحبه ای با تاکید بر اهمیت مبارزه اصولی با آفات و بیماری های مرکبات در فصل زمستان، به باغداران توصیه کرد که طبق اطلاعیه کمیته پیش آگاهی استان مازندران، پیش از هرگونه اقدامی برای مبارزه زمستانه، حتماً با کارشناسان حفظ نباتات و کلینیک های گیاهپزشکی مشورت نمایند.

وی اظهار داشت: باغداران باید پس از رفع سرما و یخبندان پیش بینی شده در هفته اول اسفند و اتمام عملیات هرس مورد نیاز، بر اساس توصیه های فنی کارشناسان و با دریافت نسخه گیاهپزشکی، مبارزه اصولی با آفات و بیماری های مرکبات را آغاز کنند. این اقدام، گامی اساسی در جهت حفظ و ارتقای سلامت باغات مرکبات استان و افزایش تولید این محصول با ارزش به شمار می رود.

دکتر غلامیان افزود: شروع زمان مناسب برای مبارزه زمستانه با در نظر گرفتن اقلیم منطقه، شرایط رشدی گیاه و نوع ارقام کاشته شده در باغ، از تاریخ ۱۰ اسفند ۱۴۰۳ به مدت سه هفته اعلام شده است. در این مرحله، روغن پاشی عمومی برای باغات مرکبات با مصرف روغن های امولسیون شونده به میزان ۱۲ تا ۱۵ لیتر در هزار لیتر آب توصیه می شود. همچنین، در باغاتی که سابقه آلودگی شدید به آفت سپردار قرمز و قهوه ای دارند، میزان روغن باید بین ۱۵ تا ۱۸ لیتر در هزار لیتر آب باشد.

وی تاکید کرد: ضروری است که از روغن های استاندارد و دارای مجوزهای لازم که از داروخانه های گیاهپزشکی معتبر تهیه شده استفاده گردد. همچنین به منظور کسب بهترین نتیجه، میزان مصرف روغن امولسیون باید با مشاوره و نظر کارشناسی و با توجه به شرایط آب و هوایی، وضعیت رشدی گیاه و نوع ارقام تعیین شود.

عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری در ادامه به مبارزه با آفت کنه قرمز اشاره کرده و گفت: در باغاتی که سابقه آلودگی به کنه قرمز دارند یا جمعیت این آفت بصورت فعال و با تعداد بالا مشاهده می شود،

خصوصاً باغات جوان زیر ۸ سال، باید با استفاده از یکی از کنه کش های موثر و مجاز مانند کلوفنتزین (آپولو)، بروموپروپیلات (نئورون) یا فن‌پیروکسی میت (اورتوس) همراه با روغن امولسیون شونده استاندارد اقدام به مبارزه نمود. همچنین، رعایت تناوب مصرف کنه کش ها برای جلوگیری از بروز مقاومت ضروری است.

وی به باغداران توصیه کرد که در باغات جوان آسیب دیده از سرمای زمستانه، مبارزه زمستانه را تا شروع رشد جوانه ها و حذف سرشاخه های خشکیده به تعویق بیندازند. همچنین به منظور کاهش جمعیت انتقالی و پیشگیری از طغیان مگس میوه مدیترانه ای در بهار و تابستان آینده، باید تمام میوه های رسیده به ویژه نارنج های داخل یا حاشیه باغات، خانه ها، پارک ها، معابر شهری و روستایی و شهرک های ساحلی تا پایان سال جمع آوری و میوه های غیرقابل استفاده را در عمق ۵۰ سانتی متری خاک دفن کرد.

دکتر غلامیان در ادامه بیان داشت: به منظور پیشگیری و درمان بیماری بلاست باکتریایی مرکبات در باغات دارای سابقه آلودگی، پس از انجام عملیات هرس و قبل از شروع جوانه زنی، استفاده از ترکیبات مسی مانند اکسی کلرور مس یا بردو به مقدار توصیه شده لازم است. همچنین رعایت فاصله حداقل یک هفته ای بین روغن پاشی و محلول پاشی با ترکیبات مسی ضروری است.

وی بر ضد عفونی کردن ابزار هرس با موادی مانند وایتکس (هیپوکلرید سدیم) یا الکل ۷۰ درصد به منظور جلوگیری از گسترش بیماری های ویروسی، ویروئیدی یا باکتریایی تاکید کرد و افزود: آب مورد استفاده در عملیات سمپاشی نیز باید در صورت بالا بودن PH یا داشتن املاح زیاد، با استفاده از مواد کاهش دهنده یا اصلاح کننده مناسب شود.

دکتر غلامیان همچنین به باغداران توصیه کرد که از مصرف حشره کش ها در مبارزه زمستانه به منظور حمایت از دشمنان طبیعی آفات و حشرات گرده افشان خودداری کنند.

وی در پایان اظهار داشت: توجه به اطلاعات هواشناسی و اطمینان از عدم بارندگی و سرمای شدید ۲۴ تا ۴۸ ساعت پس از روغن پاشی بسیار مهم است. همچنین هماهنگی با زنبورداران منطقه برای جابجایی کندوها قبل از آغاز مبارزه زمستانه به منظور جلوگیری از خسارت احتمالی توصیه می شود. رعایت نکات ایمنی فردی مانند استفاده از ماسک، لباس مخصوص سمپاشی، دستکش، چکمه، عینک سمپاشی و پرهیز از خوردن و آشامیدن مواد غذایی و سیگار کشیدن هنگام سمپاشی، ضروری است. همچنین استحمام و شستشوی دست و صورت با آب و صابون پس از پایان عملیات سمپاشی به شدت توصیه می شود.

به گفته دکتر غلامیان، طبق اطلاعیه کمیته پیش آگاهی استان مازندران کارشناسان حفظ نباتات استان آماده ارائه راهنمایی و پاسخگویی به سوالات تخصصی باغداران و بهره برداران محترم هستند.

برگزاری هشتاد و پنجمین کارگروه تخصصی علمی فنی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، هشتاد و پنجمین کارگروه تخصصی علمی فنی با حضور دکتر سیروس آقاچان زاده ریاست پژوهشکده، معاونین و اعضای کارگروه روز شنبه ۲۵ اسفند ۱۴۰۳ به صورت حضوری و ویناری در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری برگزار شد.

در این جلسه، پروپوزال بررسی استفاده از سایه بان و محلول پاشی کائولین در مقابله با عارضه زوال درختان مرکبات و آفتاب سوختگی در استان فارس و هرمزگان توسط دکتر امیررضا توکلی و پروپوزال بررسی تاثیر تراکم کاشت بر عملکرد و

کیفیت روغن برخی ارقام مختلف زیتون توسط دکتر احمدرضا دادرسی و پروپوزال تاثیر برخی کامپوزیت های فلزی حاوی عناصر ریز مغذی بر کمیت و کیفیت میوه و روغن زیتون در شرایط تنش خشکی توسط دکتر رحمت اله غلامی مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفتند.

همچنین در این جلسه، گزارش نهایی با عنوان ارزیابی باکتری های اندوفیت برای کنترل نماتد ریشه گرهی در کیوی فروت توسط دکتر مرتضی گل محمدی و گزارش نهایی تعیین زمان رسیدن فیزیولوژی و تجاری برخی ارقام مهم مرکبات منطقه شرق مازندران توسط دکتر نگین اخلاقی امیری و گزارش نهایی تاثیر هرس و تغذیه برگی بر بهبود درختان مرکبات دارای علائم زوال توسط دکتر احمد احمدپور مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفتند.

در پایان گزارش علمی فنی، تاثیر پاشش پودر کائولین فراوری شده با نام تجاری سپیدان، به تنهایی یا همراه با روغن گیاهی سیتراپلاس در کاهش خسارت مگس میوه مدیترانه ای روی مرکبات توسط دکتر محمدفاضل حلاجی ثانی مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری در سال ۱۴۰۳ به روایت تصویر

رشد تولید و امنیت غذایی پایدار با مشارکت مردم
معرفی دو رقم جدید برتقال خونی در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

برتقال توسرخ ایرسا (زودرس) برتقال توسرخ آریا (زودرس)

پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در سال ۱۴۰۳ به روایت تصویر

پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری در سال ۱۴۰۳ به روایت تصویر

پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در سال ۱۴۰۳ به روایت تصویر

پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در سال ۱۴۰۳ به روایت تصویر

پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در سال ۱۴۰۳ به روایت تصویر

سخن پایانی

بسم الله الرحمن الرحيم

یا مقلب القلوب و الابصار، یا مدبر الليل و النهار،

یا محول الحول و الاحوال، حوّل حالنا الی أحسن الحال

با فضل و رحمت الهی، یک سال دیگر را پشت سر می‌گذاریم و به استقبال بهاری دیگر می‌رویم، بهاری که امسال رنگ و بوی خاصی دارد، چراکه با عطر دل‌انگیز ماه مبارک رمضان و شب‌های پرفیض قدر همراه شده است. ماهی که سراسر رحمت، برکت و مغفرت است و فرصتی ناب برای پالایش روح و نزدیکی به خالق یکتا.

صد و چهاردهمین شماره از خبرنامه روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، که آخرین شماره از دهمین سال انتشار آن نیز محسوب می‌شود، فرصتی است تا از تمامی همکاران ارجمندی که در یک سال گذشته با همراهی و همدلی با روابط عمومی پژوهشکده همکاری داشتند، صمیمانه سپاسگزاری کنم.

ضمن تبریک فرا رسیدن سال نو، در این لحظات عرفانی و سرنوشت‌ساز از درگاه خداوند متعال برای شما و خانواده‌های عزیزتان سالی سرشار از خیر و برکت، سلامتی، آرامش، توفیقات روزافزون و عاقبت‌به‌خیری مسئلت دارم. باشد که در این ماه رحمت، دل‌هایمان از زنگار گناه پاک شود و زندگی‌مان سرشار از الطاف الهی گردد. در این شب‌های عزیز که درهای آسمان گشوده و فرشتگان بر زمین نازل می‌شوند، برای یکدیگر دعا کنیم. از خداوند بخواهیم که به دل‌های خسته آرامش، به بیماران شفا، به گرفتاران گشایش و به همه ما ایمان و تقوای بیشتر عنایت فرماید. از همه شما بزرگواران درخواست دارم که در لحظات ناب دعا و نیایش، ما را نیز از دعای خیرتان بی‌نصیب نگذارید. التماس دعا.

روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

خبرنامه روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

صاحب امتیاز: پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

مدیر مسئول: دکتر سیروس آقاانزاده

تهیه و تنظیم: مهندس ممیدرضا قلی‌پور

سال دهم - شماره ۱۱۴

اسفند ۱۴۰۳ - March 2025

آدرس: رامسر - فیابان استاد مطهری

صندوق پستی: ۳۳۵-۴۶۹۱۵

کدپستی: ۳۳۱۱۳-۴۶۹۱۷

تلفن: ۰۱۱۵۵۲۲۲۰۸۱ - دورنگار: ۰۱۱۵۵۲۲۲۳۲۸۲

آدرس سایت: <http://icri.hsri.ac.ir>

کانال های پژوهشکده در تاک، تلگرام، سروش و ایتا @irancitrus